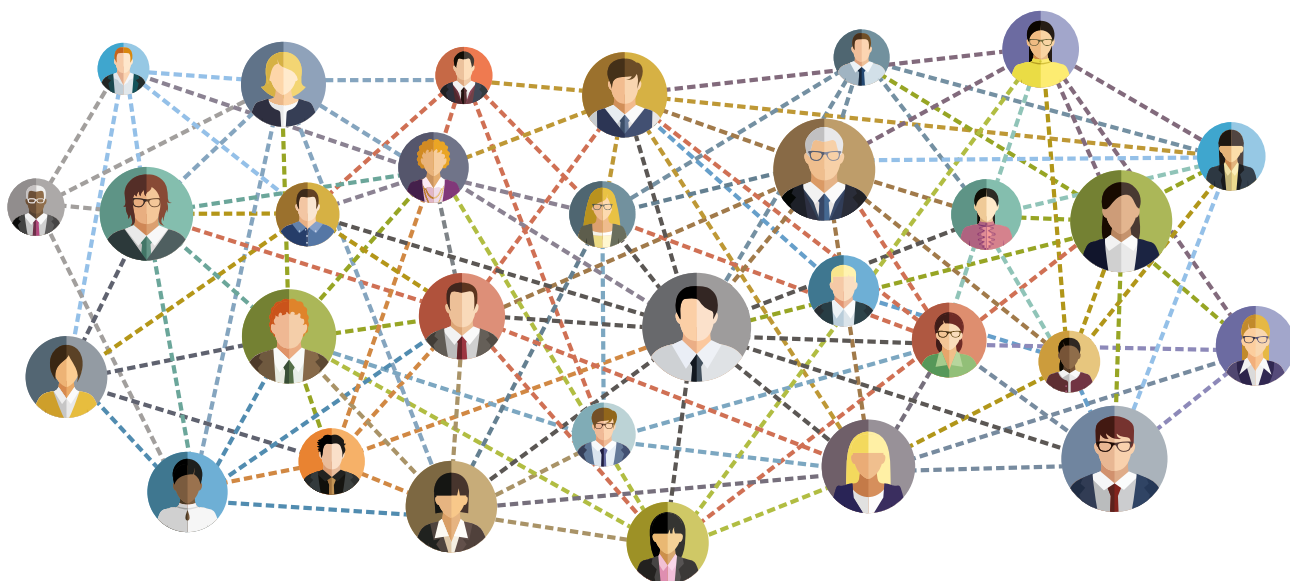

Interreg: az európai lelkület akcióban

Az Interreg transznacionális együttműködés segít a közös kihívások megoldásában, és a polgárok előnyére válik Európa különböző városaiban és régióiban.

Ki biztosítja a balkáni térség futótüzeinek, a Balti-tengeren bekövetkező tengeri balesetek, az alpesi régióban tapasztalható éghajlatváltozás, az európai nagyvárosok légszennyezettségének vagy a Duna tölcsértorkolatánál lévő biológiai sokféleség védelmének irányítását? Ezek nem pusztán nemzeti ügyek, és emiatt egyértelműen létfontosságú a nemzeti határokon átnyúló és a nagyobb európai területek közötti együttműködés az emberek és a természet védelme érdekében. Hogyan történik ez? Nos, az Interreg transznacionális együttműködési projektek jelenleg a fentiekhez hasonló közös kihívások megoldásában segítenek.

Például energiamegtakarítás új technológiák alkalmazásával ezzel egyidejűleg csökkentve az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását. Vagy a városokban és a távoli területeken létrehozandó környezetbarátabb, de hozzáférhető közlekedési infrastruktúrák új módjainak tesztelése. Ez a szomszédokkal való kommunikáció legjobb módja: az együttműködés és a tudáscsere mindenkinek időt és pénzt takarít meg. Ami azonban működik a Földközi-tenger térségében, nem feltétlenül a legjobb megoldás a közép-európai régiók számára.

Az Interreg transznacionális együttműködés területi kohéziót is hoz magával. Megtörténhet, hogy vállalkozóként vannak ugyan elképzelései egy új termékkel kapcsolatban, de nincs

olyan fórum, ahol ezt megvitathatná vagy egy laboratórium, ahol tesztelhetné. Az innovációs infrastruktúrához való szélesebb körű hozzáférés és az infrastruktúra megosztása rendkívül hasznosnak bizonyulhat. Az interregionális együttműködés segít az ilyen lehetőségek azonosításában, javítja a kutatáshoz való hozzáférést, és felkészíti a kis- és középvállalkozásokat a globális piacok meghódítására.

Hozzáadott érték

A transznacionális együttműködési projektek összehozzák a különböző országokban lévő közintézményekben, kutatási és egyetemi intézményekben, valamint vállalkozásokban és civil társadalmi szervezetekben dolgozókat. A közös problémák ösztönzik őket a transznacionális együttműködésben való részvételre annak érdekében, hogy bizalmat építsenek ki a határokon átívelően, és előmozdítsák az európai integrációt.

Európa-szerte tizenöt transznacionális programot indítottak el, amelyekre az EU 2014–2020-as költségvetéséből 2,1 milliárd EUR-t különítettek el. A transznacionális együttműködés hozzáadott értéket nyújt a polgároknak és a vállalkozásoknak is az uniós régiókban. Gyakorlati megközelítést nyújt a biztonságosabb, zöldebb, intelligensebb, összekapcsoltabb és virágzó Európai Unió megvalósításában.

A transznacionális együttműködés az európai területi együttműködés keretében jelentőssé teszi a területi együttműködést. Lehetővé teszi, hogy szélesebb stratégiai szempontból tekintsünk a kontinensünkre, jobban azonosítva a polgáraink, közigazgatási szerveink és vállalkozásaink mindennapjaiban fellépő lehetőségeket és kihívásokat. Úgy vélem, hogy rengeteget tettünk, és még rengeteget tehetünk Európában a transznacionális projektek révén, amelyekkel közelebb hozhatjuk egymáshoz a kontinens lakóit egy értelmes és stratégiai szempontból megalapozott módon.

Karl-Heinz Lambertz, a Régiók Bizottságának elnöke

A TRANSZNACIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS SEGÍTI A MAKROREGIONÁLIS STRATÉGIÁK MŰKÖDTETÉSÉT

A makroregionális stratégia az Európai Tanács által jóváhagyott integrált keretrendszer, amelynek keretében egy meghatározott földrajzi területen lévő országok és régiók az elszigetelten nem megoldható, hanem transznacionális együttműködést igénylő közös kihívásokat kezelik.

Jelenleg négy makroregionális stratégia létezik:

- > balti-tengeri stratégia (EUSBSR)
- > a Duna régióra vonatkozó stratégia (EUSDR)
- > adriai- és jón-tengeri stratégia (EUSAIR)
- > az alpesi régióra vonatkozó stratégia (EUSALP)

Hogyan támogatják a transznacionális Interreg programok a stratégiákat?

- > Az Interreg transznacionális projektek aktívan hozzájárulnak a stratégiák célkitűzéseikhez és fellépéseikhez. Cserébe politikai támogatást és nagyobb láthatóságot nyernek.
- > A transznacionális programok a stratégia végrehajtásának egyik finanszírozási lehetőségét is jelentik.
- > A transznacionális programok különböző intézkedések révén támogatják a stratégiák irányítását, kezdve a prioritási terület koordinátorainak finanszírozásától az érdekelt felekkel történő események szervezésén át a stratégiák előmozdításáig.

„Amikor megtapasztaljuk, hogy mások ugyanazokat a lehetőségeket látják, hasonló problémákkal küzdenek, és megoldásokat találnak ezek áthidalására, és ha nem is azonos, de nagyon hasonló következtetésekre jutnak a jövőbeli lépéseket illetően, megerősít bennünket annak kimondásában, hogy ez a módszer a megfelelő, és minden országban megjelenik.”

RemoAge projektpartner Északi periféria és Északi-sarkvidék program

AZ UTOLSÓ VISSZASZÁMLÁLÁS

Amikor természeti katasztrófákkal, nagyobb földrajzi területeket érintő balesetekkel, az éghajlatváltozás vagy a biológiai sokféleség csökkenésének hatásaival szembesülünk, egyértelmű, hogy a határokon átnyúló együttműködés a közös európai javak megvédésének leghatékonyabb módja.

A futótüzek évente körülbelül 4000 négyzetkilométernyi területet tesznek tönkre az Unióban, amely pusztító hatást gyakorol az ökoszisztémákra, az emberi egészségre és az éghajlatra. Ezenkívül a hosszabb száraz évszakok a mezőket és az erdőket tökéletes tüzelőanyagá teszik.

A szomszédos országok Interreg projektpartnerei egyesítik erőiket a kockázatok felmérése és az ezekre történő válaszadás tekintetében, valamint azért, hogy hatékonyabban védhessék meg az érintett területeket. Például a **DrIDanube** által kidolgozott online szolgáltatás a Duna régió tíz országában követi nyomon az aszályokat, valamint időben figyelmeztetéseket ad ki. „A különböző, nemzeti vagy regionális szintű érdekelt felek közötti párbeszéd létrehozása elősegíti a probléma jobb megértését. Felkészültebbek vagyunk, ha közösen cselekszünk”, mondja Zorica Srđević, a szerbiai Újvidéki Egyetem Mezőgazdasági Karának oktatója. Egy intézményközi irányítási stratégia foglalja keretbe a nemzeti hatóságok, a gazdák és a vízkészlet-gazdálkodással foglalkozók együttműködését az aszályok előtt, alatt és után, amelynek során nemcsak információcsere történik, hanem szükség esetén közös beavatkozások is.

A válságkezeléstől a kockázatkezelésig

„Az erdőtüz endémia, amely kiszámíthatatlan következményekkel jár a környezetre és a lakosságra nézve. Ezért van szükségünk közös felületre a sürgősségek kezeléséhez, ahol segíthetünk egymásnak, és előmozdíthatjuk a szolidaritás és a transznacionális együttműködés kultúráját”, mondja Juan José Muñoz Iglesia, a spanyolországi Deza (Galicia) tűz megelőzési szolgálatának vezetője.

A **Fire RS** Interreg-projektnek köszönhetően Franciaország, Spanyolország és Portugália most jobb nyomkövetési rendszerrel rendelkezik a potenciális futótüzek vonatkozásában. A gyakorlatban egy spanyol műhold, portugál drónok és egy francia irányító központ működik együtt egy olyan rendszer keretében, amely nagyobb, határokon átnyúló területeken érzékeli az erdőtüzeket. Egy másik Interreg-eszköz, a **WRF-SFIRE** az időjárási körülményeket elemzi – szél, hőmérséklet és páratartalom –, amelynek alapján tájékoztatja a mentési szolgálatokat és településeket Bulgáriában, Cipruson és Görögországban a tűz lehetséges útvonalairól. A **DISARM** Interreg-projekt által kidolgozott rendszert a közszolgáltatások is átvették, amikor Görögországban 2018 nyarán a tüzesetek során sikeresen tesztelték a kísérleti projektet.

A transznacionális módon kidolgozott szolgáltatások és eszközök összevonásán kívül a válsághelyzetek kezelésének másik fontos aspektusa az eljárási szabályok összehangolása, amely például az olasz Costa Concordia tengerjáró hajó 2012-es halálos balesete során igazolódott be. A **DiveSMART-Baltic** Interreg-projekt támogatásával az észtszországi, finnországi, litvániai, lengyelországi és svédországi mentési koordinációs központ ugyanazokat az eljárási standardokat és helyzetjelentéseket használja, amely lehetővé teszi a számukra, hogy a Balti-tengeri közös vizeken jobban és gyorsabban reagáljanak a veszélyhelyzetekre.

Gurul a nehéz kő

Az alpesi régió egyik legnagyobb természeti kockázatát a többek között az Alpok permafrosztjának olvadása miatt lehulló sziklák jelentik. „A **RockTheAlps** projekt keretén belül a helyi kísérleteket az Alpok-régióra vonatkozó uniós stratégia keretében kiterjesztettük, hogy jobban integrálhassuk az erdei ökoszisztéma-szolgáltatást a sziklahullás elleni védelemben”, magyarázza Benjamin Einhorn, a francia Természeti Kockázatok Megelőzéséért felelős Alpeli Központ igazgatója. Egy 10000 sziklahullási eseményt tartalmazó új, transznacionális leltárból kiindulva kockázati zónákat feltüntető térképeket hoztak létre az érintett régiók topográfiai feltételeinek elemzése és összehasonlítása alapján. Ez lehetővé teszi a megelőzési tevékenységek modellezését, javítva az erdei ökoszisztémák kezelését a sziklahullás kockázatainak csökkentése érdekében.

Növekvő biodiverzitás az uniós mezőgazdasági területeken

Az Interreg-projektek a biodiverzitás válságával is foglalkoznak. Ennek egyik példája a **PARTRIDGE** projekt, amely igazolja, hogy a transznacionális együttműködés segíthet az európai mezőgazdasági területek biodiverzitását érintő riasztó hanyatlás megfordításában. Az alulról építkező megközelítés használatával az Északi-tengeri régió gazdálkodói a szántóföldek 7%-át virágpárcellákká és bogárbarát felületté alakítják. A projekt jelentős érdeklődést váltott ki az öt országban lévő több mint 300 gazdálkodó, vadász, természetvédő és helyi önkéntes szoros együttműködésének köszönhetően. És valóban ígéretes jelek mutatkoznak arra vonatkozóan, hogy a madarak és rovarok kevesebb mint két évvel később visszatérnek ezekre a területekre. Phil Hogan, a mezőgazdaságért felelős uniós biztos és a politikai döntéshozók részt vettek az ikonikus PARTRIDGE-sétákon, hogy megismerjék a holland agrár-környezetvédelmi rendszerek által már alkalmazott intézkedéseket. „Úgy vélem, hogy a gazdálkodóknak együtt kell működniük a természettel, nem pedig ellene dolgozniuk”, mondja Oliver Mehuys – flamand gazdálkodó és az egyik kísérleti helyszín tulajdonosa – a projekt keretében folyó együttműködésről.

A polgárok a nagyobb biológiai sokféleséggel rendelkező és biztonságosabb EU-t választanák. A határokon átnyúló együttműködéssel az Interreg lehetővé teszi, hogy a közös kihívásokra közös válasz születessen, és ezt az elképzelést közelebb viszi az emberekhez.

DriDanube (Danube):

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/dridanube>

FireRS (Délnyugat-Európa):

<https://www.enerpatsudoe.fr/>

DISARM (balkáni és mediterrán térség):

<http://www.interreg-balkanmed.eu/approved-project/16/>

DiveSMART-Baltic (Balti-tenger):

<https://projects.interreg-baltic.eu/projects/divesmart-baltic-4.html>

RockTheAlps (alpesi térség):

<https://www.alpine-space.eu/projects/rockthealps/en/home>

PARTRIDGE (Északi-tenger):

<https://northsearegion.eu/partridge>

A sziklahullások nyomán követésével a szakértők kockázati zónákat feltüntető térképeket hozhatnak létre az erdei ökoszisztémák megfelelőbb kezelése érdekében.

VÁLTOZÁS VÁRHATÓ

Az uniós üvegházhatásúgáz(ÜHG)-kibocsátások háromnegyede az energetikai és a közlekedési ágazatból származik. Ez a kihívás volt azon Inter-reg-projektek hajtóereje, amelyek aktívan hozzájárulnak ahhoz az éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéshez, amelynek értelmében 2030-ig 40%-kal csökkenteni kell a kibocsátásokat, javítva a polgárok mindennapi életét.

Az európai energiaellátási láncban elérhető különböző technológiák révén a transznacionális projektek az egész kontinensen elterjesztik az új energiahatékony technológiák végrehajtásában rejlő előnyöket, és mindezt a zsebünkhöz mért költségekkel.

Energiamegtakarítás az otthon kényelmében

„Megoldottak egy fontos helyzetet. Rengeteg pénzt takarítok meg a fűtésszámlán, mert minden sokkal jobban van szigetelve, mint korábban”, mondja az észak-franciaországi Longueau-ban élő Amélie Goblas. Amélie az **E=O** nevű projektben részt vevő családok egyike, amelynek keretében piacot teremtenek azon felújításoknak, amelyek kiváló minőségű és megfizethető, nettó nulla energiaigényű házakká alakítják az

otthonokat. Ezekben a házakban az energiafogyasztás szinte megegyezik az energiatermeléssel. Az elképzelést Északnyugat-Európában dolgozták ki, és az egyhetes zökkenőmentes végrehajtás egy sikeres holland modellt követ, amelynek kere-

Az ökofelújítás és az innovatív energiamegtakarítási technikák a régebbi városi épületek és a lakások esetében egyaránt előnyösek

tében az egész országban 2000 felújítás történt. A projektnek köszönhetően az Egyesült Királyságban 17 kísérleti épületet újítottak fel, és további 300 háztartás számára tették elérhetővé ezt a lehetőséget. Franciaországban 22 kísérleti projekt után további 6500 lakást újítanak fel.

Míg a nettó nulla típusú felújítás egyértelmű választásnak tűnik az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése és Európa 2020-as éghajlat- és energiapolitikai célkitűzései megvalósításához való hozzájárulás érdekében, az épületek hatékonysága nem korlátozódik a háztartásokra. Az **ENER'PAT** projekt keretében például régi városi épületeket újítanak fel: ez a transznacionális kísérleti projekt négy épület felújítását tűzte ki célul Portugáliában, Franciaországban és Spanyolországban, amelynek során nem hagyományos építőanyagokat használnak. „Az ENER'PAT lehetővé teszi számunkra, hogy ökofelújítási technikákat teszteljünk az épületeken. A projekt az uniós szintű cseréket is támogatja, amely ösztönzi az elkötelezettségünket, és három újabb, délnyugat-európai városban terjeszti el ezt az ambiciózus megközelítést”, mondja Jean-Marc Vaysouze-Faure, a franciaországi Cahors polgármestere.

A jól szigetelt, redőnnyel ellátott ablakok energiát takarítanak meg és egészségesebb lakóterületet biztosítanak

A mobilitási kihívás

A közlekedési ágazat az üvegházhatásúgáz-kibocsátás negyedét teszi ki, kiemelve a régiók közötti szoros együttműködés szükségességét a mobilitási rendszerek hatékonyságának javítása érdekében. Közép-Európában a közlekedés a második legnagyobb energiafogyasztó ágazat, és a leggyorsabban növekvő az energiafelhasználás tekintetében. Így Közép-Európából, az Északi-tenger és a Földközi-tenger térségéből érkező új kezdeményezéseket alkalmaztak olyan intézkedések bevezetésére, amelyek segítenek kezelni az urbanizáció negatív hatásait és a növekvő közlekedési igényeket.

A **RUMOBIL** projektnek köszönhetően nyolc közép-európai országban végzett kísérleti programok során kidolgozott új mobilitási szolgáltatások jobban összekapcsolják a ritkán lakott periférikus térségeket. Az utasok információs mobilitási eszközöket, felhasználóorientált alkalmazásokat, kísérleti multimodális autóbuzsós/vasúti csatlakozásokat és közösségi kötelezettségvállaláson alapuló, rugalmas autóbuzsú-szolgáltatásokat vehetnek igénybe. Az eredményeket – azaz a javuló életminőséget és jobb helyi gazdaságot – az új utasokat vonzó új, tömegközlekedési szolgáltatások igazolják. A kísérleti projektek átlagosan 13%-kal növelték az utasok számát, a legmagasabb növekedést (28%-ot) a csehországi Vysočina régióban mérték.

A korlátozott mobilitás és hozzáférhetőség a városokban és a távoli területeken, a fő közlekedési csomópontokhoz való csatlakozások elégtelen száma és a magas CO₂-kibocsátás jelentős kihívások a közlekedési infrastruktúrák számára. Amint a **SHARE-North** projekt bizonyította, az Interreg segít a hatóságoknak a helyzet javításában. A program sikeresen terjesztette el a megosztott mobilitás koncepcióját azzal, hogy vonzó alternatívákat kínált a saját tulajdonban lévő személygépkocsikra, kezdve a németországi Brémától egészen belgiumi és norvégiai településekig. Az Interregnek köszönhetően számos lelkes brémai járműmegosztó eladta az autóját vagy nem is vásárolt autót, amely több mint 6000-rel csökkentette a magántulajdonban lévő személygépkocsik számát. Ez 2,5 év alatt 25 tonna CO₂-t takarított meg, és több mint 10 futballpályának megfelelő városi utcaterületet szabadított fel!

A másik jelentős kihívás a rugalmas és tisztább mobilitási lehetőségeket nyújtó úttörő megközelítések elterjedésének és végrehajtásának támogatása. Ezzel foglalkozik például a földközi-tengeri városi mobilitási projektközösség (angolul: MED Urban Transports Community), amely megoldásokat

javasolt a helyi fenntartható városi mobilitási tervek esetében. A közösség hét projektből álló hálózatnak ad otthont, amelyek több mint 30 földközi-tengeri városban hajtanak végre kísérleti projekteket az elektromos közlekedési hálózatoktól az intelligens mobilitási rendszereken át a turizmus által generált forgalmi torlódások kezeléséig. Például Misano Adriatico, egy népszerű olasz turisztikai célpont a **MOBILITAS** projekt keretében fogadott el egy mobilitási tervet. Ez 6,2%-kal csökkenti a kontinentális utakon folyó mindennapi forgalmat, és 14,7%-kal a tengerparti utakéit, így 6,6%-os, illetve 7,5%-os CO₂-kibocsátást érve el.

A kerékpárutak segítenek az olaszországi Emilia-Romagna tengerparti régióban lévő Misano Adriatico autós forgalmának csökkentésében

Az Interreg a bizonyíték arra, hogy a határokon átnyúló együttműködés keretében történő közös fellépés hiánypótló az energiahatékonyság javítása, valamint a környezetbarát és rugalmas mobilitási lehetőségekhez való hozzáférés tekintetében, miközben kézzelfogható előnyökkel jár a polgárok számára.

E=0 (Északnyugat-Európa):

www.nweurope.eu/e=0

ENER'PAT (Délnyugat-Európa):

www.enerpatsudoe.fr

RUMOBIL (Közép-Európa):

www.interreg-central.eu/Content.Node/rumobil.html

SHARE-North (Északi-tenger):

www.share-north.eu

MOBILITAS (földközi-tengeri térség):

mobilitas.interreg-med.eu

HA EGYSZER BEINDULOK, NEM HAGYOM ABBA

Egy vállalkozás beindítása kihívásokkal teli feladat, a sikeres vállalkozás működtetése pedig még inkább. Különböző készségekre, kreativitásra, megfelelő ismeretekre és finanszírozási eszközökhöz való hozzáférésre van szükség.

A transznacionális Interreg-projektek keretében a városok és a régiók határokon átnyúló együttműködést folytatnak, és megtanulják, hogyan támogathatják jobban a vállalkozókat üzleti tevékenységük különböző szakaszaiban.

Az EU-ban a kis- és középvállalkozások teszik ki a vállalkozások 99%-át. Ezek hozzák létre az új munkahelyek 85%-át, és az uniós magánszféra foglalkoztatásának kétharmadát is ezek adják.

Ehhez képest az európaiak pusztán 37%-a szeretne önálló vállalkozó lenni – szemben az egyesült államokbeli és kínai 51%-kal. Az Interreg-projektek keretében a városok és a régiók Európa különböző pontjain lévő oktatási és üzleti támogatási szakértőkkel működnek együtt ennek megvalósításáért. A szakértők megosztják egymással tapasztalataikat, és új megközelítéseket dolgoznak ki, arra ösztönözve a fiatalokat, hogy vállalkozókká váljanak.

Az **Atlantic Youth Creative Hubs** projekt keretében a partnerek egy transznacionális platformot hoztak létre a fiatal kreatív szakemberek támogatására. Úgynevezett „kreatív ötletelési megbeszélések” során segítenek a 16 és 30 közöttieknek abban, hogy az alapoktól kezdve megvalósítsák üzleti elképzeléseiket. Ennek egyik példája João, aki „ihletet, képzést és vállalkozási tanácsadást kapott, és nagyon sokat tanult a márkaépítésről”. Jelenleg sikeres fiatal divattervezőként dolgozik Portugáliában. Az ötletelés után nem sokkal csatlakozott a divat világához és Santo Tirso régi gyárépületében kialakított dizájninkubátorhoz Portóban, majd megnyerte a fiatal portugáliai divattervezők versenyét, amellyel Portugália legfontosabb nemzeti divateseményén debütált.

Az induló vállalkozások támogatása az elindulásban

João a bizonyíték arra, hogy a vállalkozói készség fontos, de nem elég. Egy vállalkozás indítása olyan készségeket és tudást igényel, amelyek gyakran hiányoznak a fiatal vállalkozókból. A transznacionális **CERlecon** projekt ezen változtat Közép-Európában. Nyolc országban tesztelnek egy új megközelítést, amelynek keretében üzleti elképzeléssel rendelkező fiatalok kapnak ihletet és részesülnek képzésben: a **PlayParks** keretében iskolák működnek együtt, a kölcsönös szociális tanulást ösztönözve. Valódi termékek elindításában segítenek, mint például a szupermarketekben már megjelenő, Alpengummi nevű természetes rágógumi. „A bécsi PlayParknál eltöltött hat hónap során értékes visszajelzéseket és képzést kaptunk az üzleti tervünk kidolgozásához”, mondja Claudia Bergero és Sandra Falkner.

Az innováció előmozdítása

A tapasztalat azt mutatja, hogy folyamatos innováció nélkül még az Alpengummihoz hasonló, biztató induló vállalkozások virágzása is hamar megszakadhat. Hogyan támogathatják tehát a települések és a kutatószervezetek a vállalkozókat abban, hogy folytassák az innovációt? Az Interreg-projekteknek köszönhetően az új szolgáltatások – mint például a formatervezési műhelytalálkozók – tesztelése a vállalatokon belüli kutatással kapcsolódik össze.

„A transznacionális együttműködés hozzáférést biztosít a legújabb kutatási eredményekhez és üzleti modellekhez. A gyakorlatban ez segít abban, hogy új termékeket vezessünk be a piacra”, mondja Maciej Bartoszek, a Perfectwoodhouse alapítója. Ő azon vállalkozók egyike, akik a **BALTSE@NIOR** projekt előnyeit élvezik. A Balti-tenger térségében különböző

Dolgozó halászok az olaszországi Ancona városában lévő Trave di Portonovo festőien fehér partjainál

formatervezési műhelytalálkozókra a projekt arra ihleti a bútorgyártókat, hogy az idősebbek igényeire szabott, intelligens termékeket hozzanak létre, például személyre szabott üzeneteket megjelenítő tükröket vagy vérnyomásmérő székeket. A formatervezési módszereket és eszközöket egy online könyvtárban teszik elérhetővé, segítve a vállalkozásokat abban, hogy felmérjék egy adott ország időseinek speciális igényeit, módosíthassák a termékeiket, valamint hogy megkönnyítsék a termékek más piacokra történő bevezetését. Ugyanakkor az új technológiák hagyományos bútortervezésbe történő integrálása pozitív hatással van azokra az idősekre, akik tovább szeretnék függetlenek maradni.

Ez egyéb ágazatokra is egyaránt igaz. Az **ARIEL** projekt keretében üzletemberek találkozóira kerül sor az adriai- és jón-tengeri régióban a kisüzemi halászattal és akvakultúrával foglalkozó vállalkozások támogatása érdekében. A vállalkozók és a kutatók közösen keresnek technológiai és nem technológiai megoldásokat az előttük álló kihívásokra. „Ha több helyi élelmiszert és versenyképes európai kisüzemi halászati és akvakultúra-ágazatot szeretnénk, a haltenyésztőknek együtt kell működniük a tudományos és az üzleti szervezetekkel is”, mondja Basilio Ciaffaroni, olasz haltenyésztő, akinek előnyére vált az, hogy egyetlen ilyen találkozóra elment.

A finanszírozási eszközökhöz való jobb hozzáférés

A finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés újabb létfontosságú kérdés a vállalkozások és az innováció támogatásában. Az egyesült királyságbeli Chrysalix Technologies

alapítója, Florence Gschwend beismeri, hogy „induló innovatív vállalkozásként folyamatosan készpénzhiánnyal küzdünk”. Florence vállalkozása innovatív, olcsó ionos folyadékot használó biomassza-frakcionálási folyamatot dolgoz ki. A **Bio-Base4SME** transznacionális Interreg-projekt az új ötletek tesztelésének hatékony módját kínálja, hogy javítsa az ilyen vállalkozások finanszírozási eszközökhöz való hozzáférését. A projekt egy utalványrendszert dolgozott ki, amely Északnyugat-Európa feltörekvő biogazdaságában megszülető innovációk értékesítését támogatja. „Az utalvány segítségével több értéket vontunk ki a kapott finanszírozásból, miközben egy kiváló szervezettel kerültünk kapcsolatba a terjesztést illetően”, teszi hozzá Florence.

AYCH (Atlanti-térség):

<http://www.aych.eu>

CERlecon (Közép-Európa):

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/CERlecon.html>

BALTSE@NIOR (Balti-tenger):

<https://projects.interreg-baltic.eu/projects/baltsenior-30.html>

ARIEL (adriai- és jón-tengeri régió):

<https://ariel.adrioninterreg.eu/>

BioBase4SME (Északnyugat-Európa):

<http://www.nweurope.eu/projects/project-search/bio-innovation-support-for-entrepreneurs-throughout-nwe-regions/>

Interreg transznacionális együttműködés

ÖTLET

Az induló szakaszban az AYCH projekt egy platformot hozott létre, amelyen képzést, tanácsadást, üzleti elképzeléseket és inspirációkat tettek közzé.

INDULÓ VÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSA

A vállalkozásindításhoz szükséges létfontosságú készségeket és tudást a CERlecon projekt biztosítja.

MŰSZAKI TÁMOGATÁS

A vállalkozóknak támogatásra van szükségük az innovációhoz, és ezt biztosítják az ARIEL által szervezett kutatói konferenciák, műhelytalálkozók és üzletembari találkozók.

PÉNZÜGYI TÁMOGATÁS

A finanszírozási eszközökhöz való hozzáférés elengedhetetlen a vállalkozások és az innováció elterjesztéséhez, amint azt a BIOBASE4SME példája is mutatja.